

Képzés és Gyakorlat

Training & Practice

19. évfolyam, 2021/1-2. szám

Képzés és Gyakorlat

A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Kaposvár Campus Neveléstudományi Intézetének
és a Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Karának
neveléstudományi folyóirata

19. évfolyam 2021/1–2. szám

Szerkesztőbizottság

Kissné Zsámboki Réka főszerkesztő

Szerkesztők:

Pásztor Enikő, Molnár Csilla

Kloiber Alexandra, Frang Gizella, Patyi Gábor;

Kitzinger Arianna angol nyelvi lektor

Szerkesztőbizottsági tagok:

Podráczky Judit, Varga László, Belovári Anita,

Kövérné Nagyházi Bernadette, Szombathelyiné Nyitrai Ágnes, Sántha Kálmán

Nemzetközi Tanácsadó Testület

Ambrusné Kéri Katalin, Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Pécs, HU

Andrea M. Noel, State University of New York at New Paltz, USA

Bábosik István, Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, HU

Horák Rita, Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka (Szerbia),

Tünde Szécsi, Florida Gulf Coast University, College of Education, Fort Myers, Florida, USA

Jaroslav Charchula, Jesuit University Ignatianum In Krakow, Faculty of Pedagogy Krakow, PO

Suzy Rosemond, KinderCare Learning Center, Stoneham, USA

Krzysztof Biel, Jesuit University Ignatianum in Krakow, Faculty of Education, Krakow, PO

Jolanta Karbowniczek, Jesuit University Ignatianum in Krakow, Faculty of Education, Krakow, PO

Maria Franciszka Szymańska, Jesuit University Ignatianum in Krakow, Faculty of Education, Krakow, PO

Abdülkadir Kabadayı, Necmettin Erbakan University, A.K. Faculty of Education, Konya, TR

Szerkesztőség

Kissné Zsámboki Réka főszerkesztő

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar

Képzés és Gyakorlat Szerkesztősége

E-mail: kissne.zsamboki.reka@uni-sopron.hu

9400, Sopron, Ferenczy János u. 5.

Telefon: +36-99-518-930

Web: <http://trainingandpractice.hu>

Web-mester: Horváth Csaba

Felelős kiadó: Varga László dékán

A közlési feltételeket

a <http://trainingandpractice.hu> honlapon olvashatják szerzőink

Képzés és Gyakorlat

Training and Practice

19. évfolyam, 2021/1-2. szám

Volume 19, 2021 Issue 1-2.

Jelen kiadvány az „*EFOP-3.6.1-16-2016-00018 – A felsőoktatási rendszer K+F+I szerepvállalásának növelése intelligens szakosodás által Sopronban és Szombathelyen*” című projekt támogatásával valósult meg.

SZERB GYÖRGY¹ - BÁNKUTI GYÖNGYI² - SZERB ANDRÁS BENCE³**A havas sportokat fogyasztó magyar lakosság sí és snowboard tudásszintje, képzettsége saját megítélésük tükrében**

Az elmúlt évtizedekben az aktív turizmus egyik legdinamikusabban fejlődő ága Európában a havas sportokat magába foglaló sportturizmus. Bár Magyarország földrajzi adottságai miatt korlátozottan állnak rendelkezésre a havas sportokat kedvelők igényeit kielégítő hazai pályarendszerek, a fogyasztók száma mégis meghaladja a félmillió főt. A magyar sízők és snowboardosok jelentős része rendszeresen látogatja a környező országok pályarendszereit. A havas sportokat fogyasztók túlnyomó többsége szabadidős jelleggel, kikapcsolódásként űzi e tevékenységet. Képzettségükben, tudásszintjükben jelentős különbségek vannak. Tanulmányunkban egy 2020 telén végzett nem reprezentatív felmérés alapján a havas sportokat űző hazai fogyasztók előképzettségét, sportoktatás-igénybevételi szokásait, elégedettségét és tudásuk szintjét kívánjuk vizsgálni saját megítélésükből kiindulva.

1. Bevezetés

A 20. század évtizedeiben mind a sport, mind a turizmus, mint gazdasági szektor fontossága felértékelődött és napjainkban jelentős iparágak épülnek rájuk. A politika és a tudományos vizsgálatok szempontjából a '90-es évektől nőtt meg az érdeklődés a sport és a turizmus közelebbi vizsgálatára vonatkozóan (Béki, 2017). Dóczy (2008) szerint a sportturizmus az ezredfordulót követően hatalmas fejlődésen ment keresztül. A sportturizmust passzív (a turista látogatási céllal érkezik egy sporteseményre) és aktív (a turista egy adott sporttevékenység végzése céljából utazik) sportturizmusra oszthatjuk (Bánhidi, 2015; Gösi, 2019). A szabadidősportok az aktív sportturizmushoz kapcsolhatók, melynek jellemzői Marton (2015) szerint, hogy bármely sportágra értelmezhető, lehet szabadidőben zajló vagy hivatáshoz kötött, lehet ismétlődő vagy egyszeri, független a fizikai tevékenység intenzitásától és típusától, valamint lehet az utazás elsődleges vagy másodlagos motivációja. A szabadidősport fogyasztója közgazdasági értelemben

¹ Mester tanár, igazgató, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Kaposvári Campus, Testnevelési és Sport Intézet; email: szerb.gyorgy@uni-mate.hu

² PhD, egyetemi docens, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Kaposvári Campus, Matematika és Természettudományi Alapok Intézet; email: bankuti.ilona.gyongyi@uni-mate.hu

³ Doktor-jelölt, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Kaposvári Campus, Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola; email: szerb.andras.bence@uni-mate.hu

maga a sportoló, aki szabadidejében végez fizikai aktivitást, annak pozitív hatásai miatt az ember testi, lelki és szociális környezetére (Szabó, 2011; Kinczel, 2020). A fogyasztó nélkül nem működik a szabadidősport, hiszen a fogyasztó nélkül nincs szolgáltatás sem. A szabadidősport alapszolgáltatásával (élmény) egyidejűleg történik a termelés és a fogyasztás is, ezért a szolgáltatások minősége kiemelt jelentőségű (Szabó, 2013). András (2006) szerint azonban fontos tudnunk, hogy hatékony szabadidősport működtetéshez a gazdaság, a turizmus, az egészségügy, az oktatás és egyéb társadalmi területek együttműködése szükséges.

2. Havas sportok helyzete hazánkban

Hazánk földrajzi adottságai nem kedveznek a havas sportok számára. Az ország legmagasabb pontja az 1014 méteres Kékes tető, de az ország mindössze 2%-a fekszik 400 méternél magasabban a tenger szintje felett. Síterepeink többsége az Északi-és Dunántúli- Középhegységben található. A Síelők internetes portál (2020) szerint 13 síterep, közel 50 felvonóval várja a belföldön sportolni vágyókat. Vanat (2020) szerint a magyarok körében az elmúlt évtizedekben népszerű szabadidősporttá váltak a havas sportok és azokat közel 600 ezer fő űzi évről évre, melyek több mint 90 %-a külföldre utazik a téli sportok kedvéért. A kormány kiemelten foglalkozik azonban a hazai sípályafejlesztésekkel, hogy ezzel is vonzóbbá tegye a belföldi havas sport turizmust a fogyasztók számára (Béki, 2017). További szakmai szervezetek is kiemelt fontosságúnak tartják a hazai síterepek népszerűsítését, mind a szabadidő, mind a versenysport szempontjából. E cél elérése érdekében a Magyar Sí Szövetség valamint a Sí és Turisztikai Klaszter Egyesület vezetői 2020-ban együttműködési megállapodást kötöttek melynek célja többek között a sport-, és fizikai aktivitás hazai népszerűsítése, a havas sportok kultúrájának és a biztonságos téli sportolás ismereteinek széles körű terjesztése és erre megfelelően fejlesztett helyszínek, sípályák biztosítása. Szeretnék továbbá elérni, hogy a magyarok közül többen forduljanak a hazai pályarendszerek felé (Skihungary, 2020). Az egyre nagyobb tömegeket megmozgató havas sportok közül a síelés és a snowboardozás a legnépszerűbbek napjainkban. A különböző havas sportok sajátossága, hogy szervezett oktatásban viszonylag rövid gyakorlást követően azonnali sikerélményt képesek adni. A biztonság érdekében fontos, hogy a sportoló a különleges és váratlan helyzetekben is gyorsan tudjon alkalmazkodni, jó döntéseket hozni. Ehhez szükség van a korszerű, biztonságos technika elsajátítására, melyhez legjobb segítséget egy megfelelően képzett oktató tud nyújtani. A gyorsan szerzett relatív siker csapdát is jelenthet azok számára, akik önmaguk próbálják a havas sportot elsajátítani (Dosek, 2016). SMSZ (na) szerint hazánkban a '70-es évektől rohamosan nőtt az érdeklődés a havas sportok iránt és ezzel

párhuzamosan mind a kezdő, mind a gyakorlottabb sportolók esetében a minőségi sí és snowboardoktatás iránti igény is. Szakszerű oktatással mind a sí, mind a snowboardtudás gyorsabban és jobb minőségben sajátítható el. Ahhoz, hogy a hazai fogyasztók megfelelő minőségű oktatási szolgáltatást tudjanak igénybe venni, fontos a magas szinten képzett hazai havas sportoktatók jelenléte a szektorban. Magyarországon a havas sportok oktatóképzését és későbbi továbbképzését ellátó legnagyobb szervezet az 1989-ben alapított Síoktatók Magyarországi Szövetsége (SMSZ), mely napjainkban már a síoktatók mellett, a snowboardoktatók képzését és továbbképzését egyaránt koordinálja.

A sporttudás mellett fontos a megfelelő, nemzetközi szinten egységesített szabályrendszer kialakítási is a nagy tömegeket megmozgató havas sportokat űző sportolók és a sportoláshoz nélkülözhetetlen szolgáltatásokat kínáló pályarendszereket üzemeltető szolgáltatók számára. A pályarendszereken az üzemeltetők (azaz a szolgáltatók) és a sportolók (azaz a fogyasztók) közös célja, a biztonságos sportolás, ezért a sportolóknak tisztában kell lenniük a sí kresz szabályaival. Az úgynevezett „FIS 10” szabályokat a Nemzetközi Sí Szövetség (FIS) állította össze, melynek betartása a sportolók és a sítépet üzemeltetők közös érdeke és kötelezettsége (Sielők, 2019). Ezek a szabályok a következők (FIS, 2016):

- (1) Odafigyelés
- (2) Megfelelő sebesség
- (3) Kikerülés
- (4) Előzés
- (5) Körülnézés
- (6) Megállás a pályán
- (7) Gyalogos közlekedés
- (8) Táblák jelentése
- (9) Segítségnyújtás
- (10) Azonosítás

A kielégítő tudással rendelkező sportolók, a megfelelő minőségű pályarendszerek és az ott alkalmazott szabályok együtt teszik lehetővé a szabadidősportolók számára a biztonságos és élvezhető sportolást a hegyekben.

3. Anyag és módszer

A kutatás során kvantitatív felmérést végeztünk. A primer vizsgálatban online megkérdezést alkalmaztunk. A mintavétel hólabda módszerrel történt, amelyhez segítséget nyújtott több hazai sportági szakszövetség, sportegyesület és egyéb szakmai szervezet is. Az adatgyűjtés három hónapot ölelt fel 2020 januárja és áprilisa között, mely során 1 124 kitöltő vett részt kutatásunkban. Bár a minta nem tekinthető reprezentatívnak, azonban a felmérés rendkívül hasznos információkkal és iránymutatásokkal szolgálhat a szektor szereplői számára. Ebben a tanulmányban a szerzők kizárólag a kitöltők azon halmazával foglalkoznak, akik a válaszuk során aktív sportolónak tekintették magukat sí vagy snowboard sportok esetében. A tanulmány vizsgálati elemszáma így 934 fő. Az elemzés során az előbb említett aktívnak tekinthető sportfogyasztók sajátosságait vizsgálták a szerzők azok saját értékelése szerinti sportolási tudása szempontjából. A kérdőív az alábbi szerkezeti blokkokat tartalmazta: szűrőkérdés a sporttevékenység végzésére vonatkozóan a havas sportok tekintetében; sporttudás eredete; sporttudás minősége; demográfiai adatok.

A kutatás célja:

Feltárni, hogy a magyar síelők és snowboardosok milyen szervezeti keretek között, kinek a közreműködésével, milyen szinten sajátították el sportáguk alapjait.

A tanulmány hipotézisei a következők:

- H1: A hazai síelők és snowboardosok többsége nem szakembertől sajátította el a sportág alapjait.
- H2: A magyar síelők és snowboardosok többsége közepes sportági tudásszinttel rendelkezik.
- H3: Azok a hazai havas sportfogyasztók, akik szervezett keretek között, oktatótól tanulták sportáguk mozgásanyagát magasabb tudásszinttel, nagyobb önbizalommal rendelkeznek és jobbnak ítélik meg tudásukat, mint azok, akik más formában sajátították el ugyanezt.

A vizsgált minta (N=934) demográfia adatait az alábbi 1. táblázatban foglaltuk össze. Itt látható, hogy a válaszadók 50,3%-a nő és 49,7%-a férfi. A kutatásban résztvevők több, mint 63%-a rendelkezik főiskolai vagy egyetemi végzettséggel. Gazdasági aktivitás tekintetében a szellemi alkalmazottak (46,7%) adják a minta legnépesebb csoportját, amit a vállalkozók (17,2%) és a diákok (13,2%) csoportja követ. A felmérésben résztvevők válaszaiból kiderült, hogy a havas

sportok fogyasztóinak több, mint 80%-a a jövedelméből megél vagy nagyon jól megél, ami lehetővé teszi számukra, hogy fizetésük egy részét félre tudják tenni és azt később szabadon felhasználni. Lakóhely típusa szerint elmondhatjuk, hogy a válaszadók 78%-a (ebből a főváros 31,2%) olyan településen él, melynek lakossága meghaladja a 10 000 főt (1. táblázat).

Kördiagram	Színkód	Lakóhely típusa	
		Község/falu	14,10%
		Város,(10 000 fő alatti)	6,00%
		Város, (10 000 és 50 000 közötti)	17,70%
		Város, (50 000 és 100 000 fő közötti)	13,10%
		Város, (100 000 fő feletti)	16,10%
		Főváros	31,70%
		Jelenleg külföldön élek.	1,40%
		Gazdasági aktivitás	
		diák	13,20%
		fizikai alkalmazott	6,60%
		szellemi alkalmazott	46,70%
		felső vezető	5,70%
		vállalkozó	17,20%
		nyugdíjas	1,80%
		egyéb	8,80%
		Család havi nettó jövedelme	
		Néha arra sem elég, hogy megéljen.	0,10%
		Éppen elegendő, hogy megéljen belőle.	8,70%
		Megél belőle, de keveset tud félretenni.	46,70%
		Nagyon jól megél belőle, félre tud tenni.	35,30%
		Nem tudom/nem válaszolok.	9,20%
		Legmagasabb iskolai végzettség	
		általános iskola	0,90%
		szakmunkás, szakközépiskola	3,50%
		érettségi	20,30%
		OKJ, felsőfokú szakképzés	11,50%
		főiskolai/egyetemi diploma	63,80%

1. táblázat: A havas sportolók (sí, snowboard) személyes adatai

Forrás: Saját szerkesztés

4. Eredmények

A kutatásban részt vevő havas sportok fogyasztóiról elmondhatjuk, hogy több, mint 65%-uk normál testsúlyú, míg a BMI érték szerint soványság 4,2%-ra, túlsúly 22,7%-ra és elhízás 6,7%-ra volt jellemző. Az egyéb sportolási gyakoriság tekintetében a válaszadók 43,8%-a legalább heti 1-3 alkalommal úz valamilyen sporttevékenységet, még 20,1%-a több mint heti 3 alkalommal sportol. A válaszadók 20,3%-a csak havonta néhányszor és 15,7%-a ritkábban, mint havonta sportol (2. táblázat).

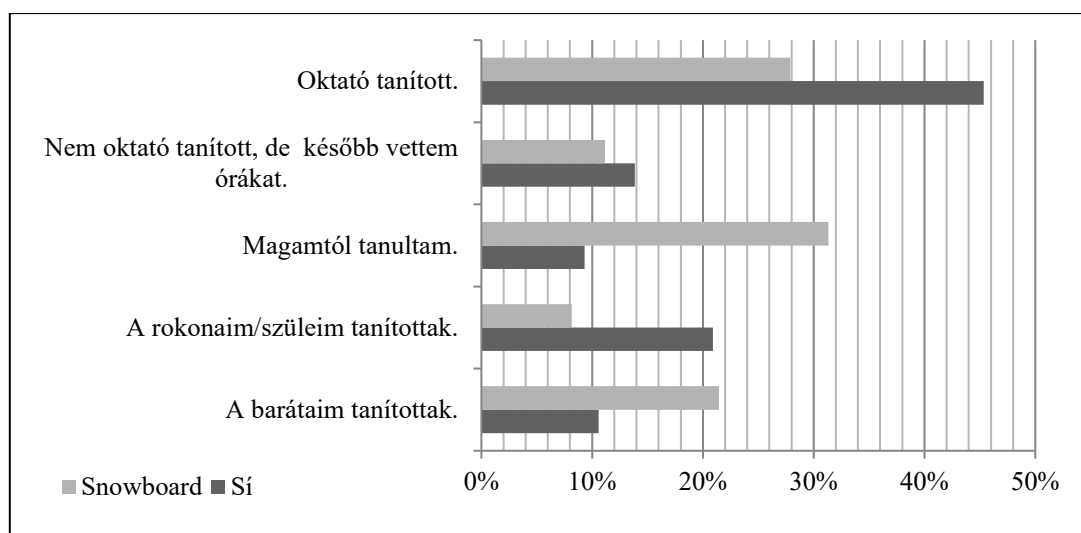
Kördiagram	Színkód	A válaszadó BMI értéke	
		soványság	4,20%
		normál testsúly	65,50%
		túlsúly	22,70%
		elhízás	6,70%
		Nem válaszolt	0,90%
		Egyéb sportolási gyakoriság	
		Ritkábban, mint havonta.	15,70%
		Havonta néhányszor.	20,30%
		Igen, heti 1-3 alkalommal.	43,80%
		Igen, heti több mint 3 alkalommal.	20,10%

2. táblázat: A havas sportolók (sí, snowboard) sportolási és testtömegindex adatai

Forrás: Saját szerkesztés

A kutatásban résztvevő fogyasztók válaszai ismeretében az átlagos hazai felnőtt női síelő 37 év körüli, míg a snowboardos 30 év körüli, BMI besorolás szerint normál testsúlyú és városi lakos. Az átlagos hazai felnőtt férfi síelő 40 év körüli, míg a snowboardos 33 év körüli, BMI osztályozás szerint mindketten normál testsúlyúak és városi lakosok.

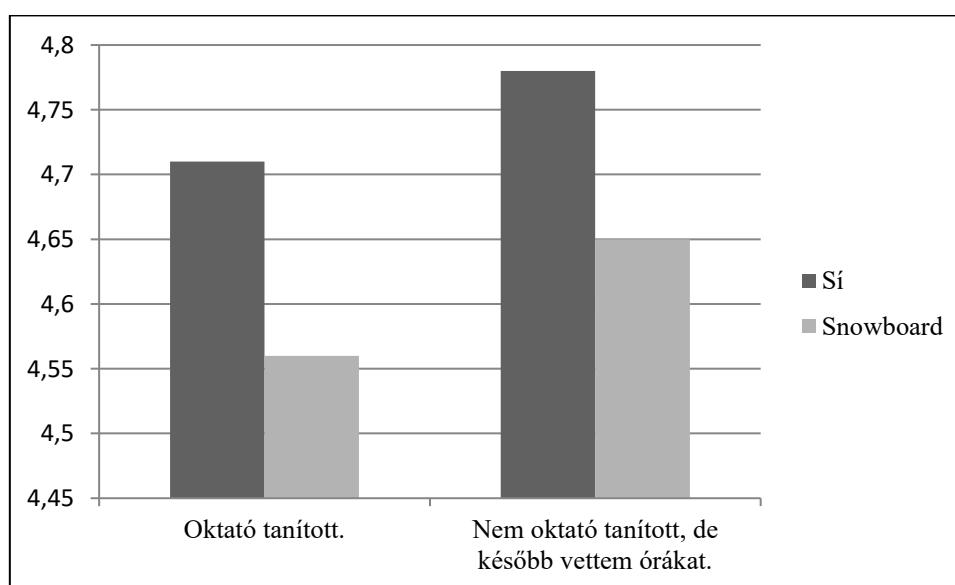
Az 1. ábrán látható, hogy a magyar síelők több mint fele vett már részt síoktatáson. A fogyasztók 45% oktatótól tanult síelni és 13%-ot nem oktató tanított, de később vett órákat szakembertől is. Azok száma, akik minden segítség nélkül maguktól tanultak síelni, nem éri el a 10%-ot, a fogyasztók több mint 10% szakembert segítségét nélkülözve barátaihoz fordult oktatásért, míg 20% a rokonokhoz vagy szülőkhöz. A snowboardosok között a sportolók legnagyobb csoportját (31%) azok adják, akik maguktól sajátították el a sportalapjait. Szakembertől közel 28% tanult, míg nem szakembertől, de később 11% vett órákat. A fogyasztók több, mint 21%-a barátaitól tanult sportolni és 8% a rokonoktól vagy szülőktől.

1. ábra: Milyen keretek közt tanultak meg sportolni a fogyasztók?

Forrás: Saját szerkesztés

Azok, a fogyasztók, akiket a kezdetektől szakember tanított valamelyik havas sportra vagy később vett órákat oktatótól egy ötfokozatú skálán értékelték az oktatás hasznosságát, ahol az 1 azt jelentett, hogy az oktatás egyáltalán nem volt hasznos számukra, míg az 5 azt jelentette, hogy az oktatás nagyon hasznos volt számukra (2. ábra). Az oktató által kezdetektől tanított síelők 4,71-es értékelés mellett, nagyon hasznosnak találták az oktatáson való részvételt, míg a snowboardosok annál is magasabb szinten (4,87) nagyon hasznosnak értékelték a szakemberrel töltött időt. Azok, akikkel nem a kezdetektől foglalkozott havas sport oktató, szintén nagyon hasznosnak értékelték a szakemberrel eltöltött időt (síelők 4,56; snowboard 4,65). A megkérdezett és oktatásban már részt vett síelők és snowboardosok egyaránt 95%-a vett már részt magyar nyelvű oktatáson belföldi vagy külföldi síterepen.

2. ábra: Oktatás hasznosságának megítélése a fogyasztók szerint

Forrás: Saját szerkesztés

A 3. táblázatban látható, hogy a megkérdezett sportolók egy ötfokozatú skálán értékelték saját tudásukat a havas sportok tekintetében (ahol az 1=nagyon kicsit tudok, 5=profi szinten tudok). Az eredmények azt mutatják, hogy a kutatásban részvevő fogyasztók átlag tudása a saját megítélésük szerint meghaladja a közepest, a síelők (3,74) esetében magasabb, mint a snowboardosoké (3,24). Mind a két sportág esetében elmondhatjuk, hogy azok a sportolók, akik valamelyik sportágat megnevezték elsődleges sportágukként, azok tudásszintje a saját megítélésük szerint jobb, mint a teljes sokaságé. Az elsődlegesen magukat síelőnek tartó fogyasztók sí tudása a saját megítélésük szerint átlagosan 3,92, azaz jó. Ugyan ez az érték a snowboardosok esetében magasabb (3,98), de szintén jó tudásszintet mutat. Ha a fogyasztók (azok, akik megneveztek elsődleges sportot) jó értékeléssel párosítják saját sportolási tudásukat, elégedettek is lehetünk, illetve lehetnénk, hiszen feltételezhetjük, hogy a sportoló élvezzi, amit csinál, azt többségében magabiztosan és számára kielégítő szinten űzi.

Kitől tanult sportolni?	Sí tudás		Snowboard tudás	
	Tud síelni	Elsődleges sportja a síelés	Tud snowboardozni	Elsődleges sportja a snowboardozás
A barátaim tanítottak.	3	3,56	3	3,82
A rokonaim/szüleim tanítottak.	4,2	4,23	3,4	4,36
Magamtól tanultam.	3,4	3,9	3,1	3,95
Nem oktató tanított, de később vettem órákat.	4,2	3,89	3,6	3,92
Oktató tanított.	3,9	4	3,1	3,86
Átlag	3,74	3,92	3,24	3,98

3. táblázat: A sportolók különböző módon szerzett sporttudásának értékelése saját megítélésük szerint

Forrás: Saját forrás

Fontos megemlítenünk a havas sportoknál gyakran előforduló kezdeti gyors tanulási sikereket és az azokból eredő csapdákat, veszélyeket. Az oktató által tanított síelők és snowboardosok tudásukat jónak értékelik, (síelők: 4; snowboardosok: 3,86), ugyanakkor válaszaik alapján tudásszintjük nem haladja meg a teljes minta átlagát. Előzetes várakozásainkkal ellentétben a szülőktől, barátoktól rokonoktól síelni, snowboardozni tanulók tudásszintjüket az előbbi csoportnál jobbnak, átlagon felülinek tartják. A saját maguktól, autodidakta módon sportolni tanulók is közepesnek vélik tudásszintjüket. Feltételezzük, hogy azok a válaszadók, akik szerve-

zett keretek között, oktatóktól szerzett elméleti és gyakorlati ismereteket kritikusabbak lehetnek saját tudásuk megítélésekor. Az általuk adott értékek valószínűleg közelebb állnak a valós tudásszintjükhöz.

5. Összegzés

Az elmúlt időszakban dinamikusán nőtt a havas sportok iránti hazai lakossági érdeklődés, jelenleg évi 600.000 főre tehető az érintettek száma. 2020 őszén végeztünk vizsgálatot azzal a céllal, hogy megtudjuk, a magyar síelők és snowboardosok milyen szervezeti keretek között, kinek a közreműködésével, milyen szinten sajátítják el sportáguk alapjait.

A 934 aktív válaszadótól megtudtuk, hogy többségük családi, baráti társasággal jár téli túrákra, ahol a síelők majdnem fele tanult szervezett keretek között oktatóktól síelni, míg a snowboardosok döntő többsége barátaitól rokonaitól, vagy magától tanulta meg a sportág alapjait. Első hipotézisünk így beigazolódott, de a snowboard sportnál láthatóan jóval magasabb az autodidakta módon tanulók aránya.

Második hipotézisünk a saját sportági tudásszint megítélésére vonatkozott. A szerzők előzetes várakozása a közepes tudásszint volt. A válaszadók a saját tudásukat egy ötfokozatú skálán értékelték, ahol az átlagos sí tudásra 3,74, az átlagos snowboard tudására 3,2 értéket kaptunk. Ezek az eredmények jóval meghaladták a várakozásunkat és azt jelzik, hogy a válaszadók valószínűleg túlbecsülik magukat.

A tanulmány harmadik hipotézise az volt, hogy azok a hazai havas sportfogyasztók, akik szervezett keretek között, oktatótól tanulták sportáguk mozgásanyagát magasabb tudásszinttel, biztosabb tudással, nagyobb önbizalommal rendelkeznek és jobbnak ítélik meg tudásukat, mint azok, akik más formában sajátították el ugyanezt. Az eredmények alapján a hipotézist elvetjük, mert a síelőknél a rokonoktól, szülőktől tanulók értékelték a legmagasabbra, 4,2-re tudásukat megelőzve az oktatóktól tanulókat. Hasonló eredmény született a snowboardosoknál is pár tizeddel lejjebb, ott is megelőzték a szülők, rokonok az oktatókat. A szervezett, szakképzett oktatásban résztvevők sportági ismeretei tájékozottsága jóval közelebb áll a valósághoz, mint autodidakta társaiké.

Fentiekből arra a következtetésre jutottunk, hogy a magyarok havas sport fogyasztók többsége jóval képzetebbnak gondolja magát a valóságnál. Ez nagyon sok veszélyt hordoz magában. A nem szakembertől sportolni tanulók esetében elképzelhető, hogy tudásukat túl, míg a potenciális veszélyeket, amik a sportolás közben érhetik őket, alul becsülik. A havas sportokat űzők helyes ön és tudásszint értékelését alapvető fontosságúnak tartjuk a saját és környezetük

biztonságos sportolása miatt. Az önmagát túlértékelő sportolók magukra és társaikra is veszélyesek lehetnek. A tudásszintnek nem megfelelő, főleg a túl gyors haladási sebesség, vagy a túl nehéz pályán sportolás hatványozottan növeli a balesetek kockázatát.

A sípályák üzemeltetői fejlesztési céljaik között kiemelt jelentőséggel kezelik a pályák biztonságának hatékony fokozását. A megfelelő elméleti és gyakorlati tudásszint, valamint annak helyes megítélése a síelők és a snowboardosok számára kiemelten fontos, mind a saját, mind a többi pályán sportoló biztonsága miatt. A pályarendszerek üzemeltetői többek között a pályákon folyó oktatás és oktatók még szigorúbb ellenőrzésével tudnak és akarnak a jövőben hozzájárulni e célok eléréséhez. A szervezett, hivatalos, biztonságos körülmények között folyó, magas szakmai színvonalú, magyar nyelvű oktatás megvalósítása és igénybevétele a jövőben még fontosabb cél és feladat. A reális tudásszint értékelés, csak bővülő ismeretekkel, színvonalas oktatással, hiteles, folyamatosan jó kommunikációval érhető el. Fenti tényezők alapjaiban fogják meghatározni a sportturizmus, a havas sportoktatás és a sportoktató képzés jövőjét az érintett sportágakban.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet szeretnénk mondani a kutatás során végzett közreműködésért a *Magyar Sí Szövetségnek*, a *Magyar Snowboard Szövetségnek*, a *Síoktatók Magyarországi Szövetségének*, a *sielok.hu*-nak, illetve minden további egyesületnek és egyéb havas sportokhoz kötődő szakmai szervezetnek, melyek segítették kollégáink munkáját.

A publikáció az EFOP-3.6.1-16-2016-00007-es azonosítószámú „*Intelligens szakosodási program a Kaposvári Egyetemen*” című program támogatásával készült.

BIBLIOGRÁFIA

- András, K. (2006). *A szabadidősport gazdaságtana*, Műhelytanulmányok, Budapesti Corvinus Egyetem, Vállalatgazdaságtan Intézet, Budapest
- Bánhidi, M (2015): A sportturizmus ágazat kialakulása és definiálás, In Laczkó, T., Bánhidi, M. (szerk): *Sport és egészségturizmus alapjai*. (pp. 15-23.). Pécs.
- Béki, P. (2017): Sítalpakon Magyarországon, In Bányai et. al. (szerk.): *Tükröződés, társtudományok, trendek, fogyasztás*. (pp. 23-33.). Pécs: Pécsi Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi Kar.
- Dosek, Á. (2016): *A síoktatás módszertana I*. Testnevelési Egyetem, Budapest.

- Dóczy, T. (2008). A sportturizmus, mint szabadidős tevékenység társadalmi összetevői. In Földesiné Szabó, Gy. (szerk.): *Társadalmi riport a sportról*. (pp. 91-124.). Budapest: Magyar Sporttudományi Társaság.
- FIS (2016): *10 FIS rules for conduct FIS environmental rules*, [online] https://assets.fis-ski.com/image/upload/v1536910200/fis-prod/assets/en_FIS_Rules_for_Conduct_and_Environment.pdf [2020. október 20.]
- Gösi, Zs. (2019): A szabadidősport néhány gazdasági hatása, In Gösi et. al. (szerk.): *Sokszínű rekreáció*, (pp. 69-85.). Budapest: Eötvös Lóránt Tudományegyetem, Pedagógiai és Pszichológiai Kar. DOI: [10.1556/9789634546092](https://doi.org/10.1556/9789634546092)
- Kinczel, A. (2020). A stressz és a szabadidősport jelenléte a mai emberek életében. *International Journal of Engineering and Management Sciences*, 5. évf. 1. sz., pp. 74-86. DOI: [10.21791/IJEMS.2020.1.7](https://doi.org/10.21791/IJEMS.2020.1.7)
- Marton, G. (2015): *Sportturizmus*, Pécs: Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar, Sporttudományi és Testnevelési Intézet.
- Skihungary (2020): *Megállapodást kötött a sísövetség és a klaszter*, [online] <http://www.skihungary.hu/component/content/article/9-hirek/506-megallapodast-kotott-a-siszovetseg-es-a-klaszter?Itemid=101> [2020. december 06.]
- SMSZ (na): *A hely, ahol a kedvtelése szakmává válik*, [online] <https://sioktatás.hu/rolunk/> [2020. november 01.]
- Síelők (2019): Sí-kresz, [online] <https://sielok.hu/rovat/balesetvedelem/cikk/si-kresz/> [2020. október 30.]
- Síelők (2020): Magyarország síterepei, [online] <https://sielok.hu/siterepek/magyarorszag/> [2020. október 30.]
- Szabó, Á. (2011). Milyen értéket teremt a szabadidő sport és mi a kapcsolata a versenyképességgel? *Vezetéstudomány-Budapest Management Review*, 42. évf. 1. sz., pp. 24-37. DOI: [10.14267/VEZTUD.2011.ksz.03](https://doi.org/10.14267/VEZTUD.2011.ksz.03)
- Szabó, Á. (2013). Szabadidősport-piacok Magyarországon. *Vezetéstudomány-Budapest Management Review*, 44. évf. 4. sz. pp. 18-28. DOI: [10.14267/VEZTUD.2013.04.02](https://doi.org/10.14267/VEZTUD.2013.04.02)
- Vanat, L. (2020): *2020 International report on snow & mountain tourism. Overview of the key industry figures for ski resorts*. 12th edition. Geneva

SZERB, GYÖRGY – BÁNKUTI, GYÖNGYI – SZERB, ANDRÁS BENCE

THE LEVEL OF SKI AND SNOWBOARD KNOWLEDGE AND EDUCATION OF THE HUNGARIANS WHO ARE DOING SNOW SPORTS, BASED THEIR OWN JUDGEMENT

One of the most dynamically developing branches of active tourism in Europe in recent decades has been sports tourism, which includes snow sports. Although due to the geographical conditions of Hungary, the availability of domestic winter centres satisfying the needs of those who like snow sports is limited, the number of consumers exceeds half a million. A significant number of Hungarian skiers and snowboarders regularly visit the winter centres of the surrounding countries. The vast majority of snow sports consumers do this as a leisure activity. There are significant differences in their level of education and knowledge. In our study, based on a non-representative survey conducted in the winter of 2020, we want to examine the pre-qualification, sports education habits, satisfaction and level of knowledge of Hungarian consumers engaged in snow sports, based on their own judgment.